

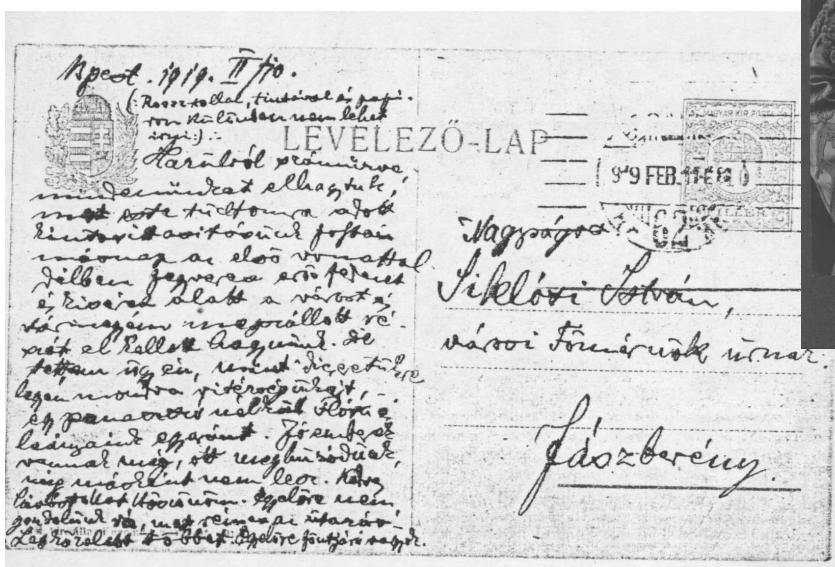
STENGE FERENC

Baranya vármegye alispánja
(1866-1924)

Baranya szerb megszállásakor - miután megtagadta az együttműködést a szerb hatóságokkal - kitoloncolták a megszállt területéről.

Ebből az időből (1919. február 10.) maradt fenn az alábbi levél, amelyben válaszol az őt Jászberénybe invitáló Siklósi István városi Főmérnöknek.

(A levél szövegét ld. alább a Domonkos László könyvéből idézett részletben)

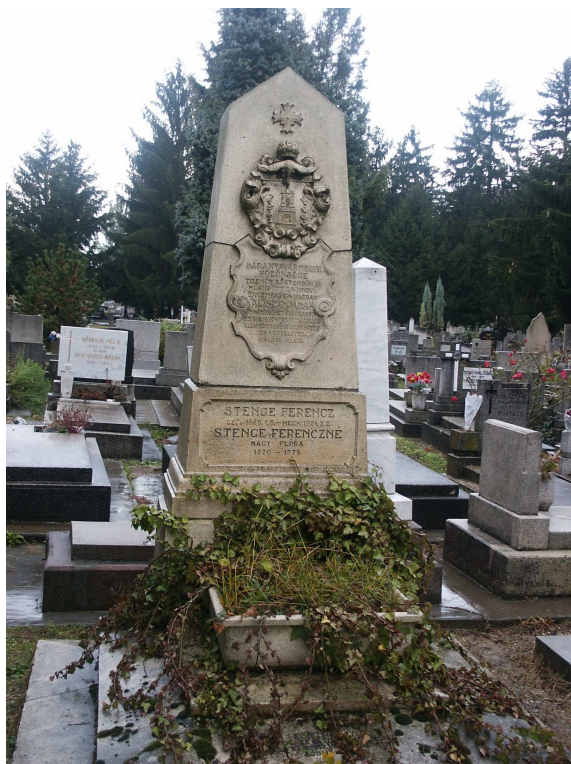
Részlet Domonkos László: Forognak a kerekék - 33 hónap Baranyában 1918-21 c. könyvéből:

Pandurovic ezek után egy bizonyos Svetislav Rajicot nevez ki alispánnak és Szinkovich Károly magyar vármegyei főjegyzőt utasítja: intézze el, hogy a magyar tisztviselői kar esküt tegyen a szerb hatalomra, majd szolgálattételre jelentkezzenek. A tisztviselők ezt a főjegyzővel együtt megtagadják. Minden megy a maga megszokott útján: valamennyiüket elbocsátják állásából és megkezdik az új apparátus kinevezését.

Keresztes György kormánybiztos, a pécsi polgármesterrel és a súlyos beteg Stenge alispánnal együtt kitoloncolt férfiú a magyar belügyminiszternek küldött jelentésében leírja a történetet, tiltakozva Pandurovié kinevezése és ténykedése ellen. Leírja azt is, hogy csak a fegyveres erőszaknak engedve adta át tisztségét

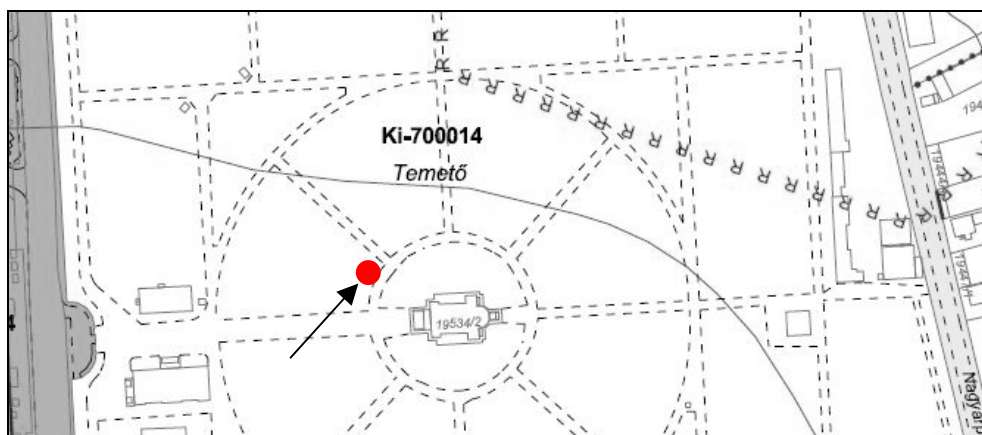
...

Stenge Ferenc ekkor már súlyos beteg volt. Íme a levélrészlet, amely egyértelmű világossággal mutatja, hogyan is viselték ezek az emberek a rájuk szakadt rendkívüli nehézségeket, hogyan szemlélték az őket környező, vad világot és hogyan, miféle szemlélettel is élték mindennapjaikat: „*hazulról számúzve, mindenünket elhagytuk*”, írja az alispán úr. „*Mert este tudtomra adott kiutasításunk folytán másnap az első vonattal délben fegyveres erős fedezet és kíséret alatt a várost és a vármegye megszállott részét el kellett hagynunk. De tettem úgy én, mint tisztelietükre legyen mondva vitézségükért, egy panasz nélkül Flóra és leányaink egyaránt. Jó emberek vannak még, ott meghúzódunk, míg másként nem lesz. Kedves hívásokat köszönöm. Egyelőre nem gondolunk rá, mert rémes az utazás. Legközelebb többet. Egyelőre főtjáró beteg vagyok.*” Stenge egyik lányának levelét is eljuttatta hozzám Arató Béláné: „*Nálunk az utóbbi években egy vagyon ment el édesapa betegségére, mi most ez idő szerint saját magunkra, a jövőnkre nem gondolhatunk, csak neki legyen meg mindene, ami kell. A mi életünk, azt hiszem, most már úgy fog lefolyni, gondok, aggodalmak között...*”

A Stenge-sírbolt

„Baranyavármegye közönsége tizenöt esztendőn át működött nagynevű, érdemekben gazdag alispánjának harminchét évi odaadó és eredményes munkássága elismeréseként szeretete és kegyeletes hálája jeléül”

A Stenge-sírbolt a Pécsi Köztemetőben